

Anonymiseret version

Oversættelse

C-93/20 – 1

Sag C-93/20

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

25. februar 2020

Forelæggende ret:

Bezirksgericht Schwechat (Østrig)

Afgørelse af:

13. februar 2020

Sagsøger:

JU

Sagsøgt:

Air France Direktion für Österreich

KENDELSE

SAG:

Sagsøger [udelades]
JU [udelades]
8010 Graz [udelades]
[udelades]

Sagsøgt [udelades]
Air France Direktion für Österreich [udelades]
1070 Wien [udelades]
[udelades]

Vedrørende:

EUR 639,00 plus renter og omkostninger (skadeserstatning/garantikrav)

I.

Den Europæiske Unions Domstol forelægges i henhold til artikel 267 TEUF følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

1. Skal artikel 31, stk. 2, sammenholdt med artikel 31, stk. 4, i konventionen om indførelse af visse ensartede regler for international luftbefordring (Montrealkonventionen), fortolkes således, at en beskadigelse af den indcheckede bagage, som er opstået om bord på flyet eller i en periode, hvor den indcheckede bagage var i luftfartsselskabets forvaring, i tilfælde af forsinket udlevering i hvert fald skal anmeldes til luftfartsselskabet senest syv dage efter, at bagagen er stillet til rådighed for modtageren, og at luftfartsselskabet ellers ikke kan drages til ansvar, medmindre det har gjort sig skyldigt i svig?
2. (Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende:) **[Org. s. 2]**

Skal artikel 31, stk. 2, sammenholdt med artikel 31, stk. 4, i konventionen om indførelse af visse ensartede regler for international luftbefordring (Montrealkonventionen), fortolkes således, at en beskadigelse af den indcheckede bagage, som er opstået om bord på flyet eller i en periode, hvor den indcheckede bagage var i luftfartsselskabets forvaring, i tilfælde af forsinket udlevering skal anmeldes til luftfartsselskabet senest 21 dage efter, at bagagen er stillet til rådighed for modtageren, og at luftfartsselskabet ellers ikke kan drages til ansvar, medmindre det har gjort sig skyldigt i svig?

II.

[Udelades] [udsættelse af sagen]

PRÆMISSER

De relevante faktiske omstændigheder og hovedsagens genstand

Sagsøgeren fløj den 24. juni 2018 fra Wien til Paris med afgang AF 1139, som var booket hos sagsøgte og blev udført af sagsøgte som luftfartsselskab. Sagsøgerens bagage på denne flyvning, en sort kuffert, som hun checkede ind ved sagsøgtes check in-skranke i Wien, blev først udleveret til hende forsinket den 3. juli 2018, efter at hun var vendt tilbage til Wien. Selve kufferten og en elektrisk tandbørste, som lå i kufferten, blev beskadiget irreparabelt i den periode, hvor de var i sagsøgtes forvaring. Sagsøgte anmeldte første gang skaderne på kufferten og den elektriske tandbørste til sagsøgte ved en skrivelse af 20. juli 2018.

Sagsøgeren har med det foreliggende søgsmål krævet en betaling på 639,00 EUR plus renter og tillæg på grund af skaderne på kufferten og den elektriske tandbørste. Hun har nærmere bestemt gjort gældende, at kufferten og den elektriske tandbørste blev udleveret til hende i stærkt beskadiget stand. Hun har taget fotos af skaderne og gjort kravene gældende i henhold til Montrealkonventionens artikel 31 inden for fristen på 21 dage efter den forsinkede udlevering af bagagen.

Sagsøgte har bestridt kravet og nedlagt påstand om frifindelse og om, at sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger. Sagsøgte har nærmere bestemt gjort gældende, at sagsøgeren ikke gør en skade gældende som følge af den forsinkede [org. s. 3] udlevering af bagagen, men udelukkende på grund af beskadigelsen af bagagen. I et sådant tilfælde skal der i henhold til Montrealkonventionens artikel 31, stk. 2, første punktum, i hvert fald indgives klage til luftfartsselskabet senest syv dage efter modtagelsen. Fremsættes der ingen klage inden for den nævnte frist, kan luftfartsselskabet i henhold til Montrealkonventionens artikel 31, stk. 4, ikke drages til ansvar. Sagsøgeren skulle altså have indgivet en begrundet anmeldelse senest den 10. juli 2018, hvilket imidlertid ikke skete.

Anvendelig EU-ret og relevante EU-retsforskrifter

Både Frankrig og Østrig ratificerede Montrealkonventionen den 28. juni 2004. Det Europæiske Fællesskab deponerede i sin egenskab af en regional organisation for økonomisk integration sammen med Den Europæiske Unions medlemsstater ratifikationsdokumentet den 29. april 2004, og konventionen trådte således ligeledes i kraft for Den Europæiske Union den 28. juni 2004 [udelades]. Deraf følger, at det tilkommer Den Europæiske Unions Domstol at fortolke Montrealkonventionen. Domstolen har i sin faste praksis fortolket Montrealkonventionen på grundlag af præjudicielle anmodninger fra nationale retter (sag C-344/04 IATA og ELFAA, sag C-63/09 Walz, sag C-6/14 Wucher Helicopter og Euro-Aviation Versicherung, sag C-240/14 Prüller-Frey).

Montrealkonventionen indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

- Artikel 17, stk. 2: Luftfartsselskabet er erstatningspligtigt ved ødelæggelse, bortkomst eller beskadigelse af indcheckede bagage, hvis den hændelse, der har forvoldt ødelæggelsen, bortkomsten eller beskadigelsen, er indtruffet om bord i flyet eller på et tidspunkt, hvor den indcheckede bagage var i luftfartsselskabets forvaring. Luftfartsselskabet er dog ikke ansvarligt, i det omfang skaden skyldes bagagens egne fejl, mangler eller beskaffenhed. Drejer det sig om ucheckede bagage, herunder personlige ejendele, er luftfartsselskabet ansvarligt, hvis skaden skyldes dets egne eller dets ansattes eller agentsers fejl.

- Artikel 19: Luftfartsselskabet er ansvarligt for skader, som skyldes forsinket transport af passagerer, bagage eller gods. Luftfartsselskabet er dog ikke ansvarligt for skader, som skyldes forsinkelse, hvis det godtgør, at det selv, dets ansatte og dets agenter har taget alle forholdsregler, som med rimelighed kan forlanges, for at undgå skaden, eller at det ikke har været muligt for dem at gøre det.
- Artikel 31, stk. 2: I tilfælde af skader skal den udleveringsberettigede straks klage til luftfartsselskabet, når skaden er opdaget, dvs. senest syv dage efter modtagelsen, når det gælder indchecket bagage, og senest 14 dage efter modtagelsen, når det drejer sig om gods. Ved [org. s. 4] forsinkelse skal klagen indgives senest 21 dage efter det tidspunkt, hvor den udleveringsberettigede fik bagagen eller godset udleveret.
- Artikel 31, stk. 4: Fremsættes der ingen klager inden for de nævnte frister, kan luftfartsselskabet ikke drages til ansvar, medmindre det har gjort sig skyldigt i svig.

De hidtil involverede instansers vurderinger og parternes standpunkter

Sagsøgeren er af den opfattelse, at det følger af Montrealkonventionens artikel 31, stk. 2, andet punktum, at anmeldelsen i tilfælde af forsinket udlevering af bagagen skal ske inden for 21 dage, uanset hvilket type skade der er tale om. Sagsøgte er derimod af den opfattelse, at modtageren i tilfælde af beskadigelse af bagage altid skal anmelde skaden inden syv dage. Sagsøgte stiller retlighedsgrundlagene i Montrealkonventionens artikel 17 og 18, som omhandler beskadigelse af rejsegods og bagage, og Montrealkonventionens artikel 19, som omhandler skader som følge af forsinkelser, op over for de to anmeldelsesfrister, der er reguleret i Montrealkonventionens artikel 31, stk. 2. Deraf udleder sagsøgte, at bestemmelsen skal forstås således, at den materielle skade skal gøres gældende inden for syv dage i henhold til bestemmelsens første punktum, og forsinkelsesskaden inden for 21 dage i henhold til bestemmelsens andet punktum.

I første instans tilsluttede den forelæggende ret [(Bezirksgericht Schwechat, distriktsdomstolen i Schwechat, Østrig)] sig i det væsentlige sagsøgtes standpunkt og frifandt sagsøgte. Den anførte, at formålet med anmeldelsesforpligtelsen er inden for en rimelig frist at give luftfartsselskabet vished for, om der rejses krav mod det. Når det gælder skader på bagage, har luftfartsselskabet efter udleveringen desuden næppe længere mulighed for at fastslå, om en skade, der gøres gældende senere, faktisk var opstået før udleveringen. Da modtageren som regel kan konstatere beskadigelser på bagagen straks efter modtagelsen, kunne der fastsættes en kort anmeldelsesfrist på syv dage for erstatningskrav vedrørende beskadiget bagage. Såfremt der optræder skader på bagage, som er udleveret for sent, har modtageren fra tidspunktet for udleveringen samme kontrolmuligheder som i forbindelse med en rettidig udlevering. Hvis den længere frist på 21 dage også fandt anvendelse i et sådant tilfælde, hvor kravet netop ikke er begrundet i en

skade som følge af forsinkelsen, ville dette føre til en uberettiget differentiering. Montrealkonventionens artikel 31, stk. 2, andet punktum, skal derfor fortolkes således, at den kun omhandler forsinkelsesskader. Montrealkonventionens artikel 31, stk. 2, fokuserer i henhold til bestemmelsens formål på forskellige skadesårsager og fastsætter forskellige anmeldelsesfrister for disse **[org. s. 5]**. På den ene side en – af de ovenfor nævnte grunde – kortere frist for skader som følge af beskadigelse af bagagen, og på den anden side en længere frist for skader som følge af forsinkelsen.

Sagsøgeren iværksatte appel til prøvelse af denne dom. Landesgericht Korneuburg (den regionale domstol i Korneuburg) ophævede den appellerede dom og hjemviste sagen til retten i første instans til fornyet afgørelse efter en yderligere procedure. Den anførte herom, at Montrealkonventionens artikel 31, stk. 2, ikke taler om skade som følge af beskadigelse og forsinkelsesskade, men fastsætter forskellige frister for skader på den indcheckede bagage og for gods. I sidste ende fastsætter bestemmelsen, at fristen er på 21 dage i tilfælde af forsinkelse. Den henføring til enkelte rettighedsgrundlag, som den appelindstævnte foretager, kan ikke udledes af bestemmelsens ordlyd. En bedømmelse ud fra anmeldelsens hensigt og formål giver heller ikke klarhed om et bestemt fortolkningsresultat. Hensigten og formålet med skadesanmeldelsen er inden for en rimelig frist at give luftfartsselskabet klarhed over, om der rejses krav mod det i henhold til Montrealkonventionen, så det rettidigt kan træffe foranstaltninger til at sikre beviser. Anmeldelsespligten har derfor en præciserende funktion [udelades]. Luftfartsselskabet skal gives mulighed for rettidigt at sikre de relevante beviser [udelades]. Når luftfartsselskabet har kendskab til beskadigelsen eller forsinkelsen, bortfalder anmeldelsesforpligtelsen, da hensigten og formålet med skadesanmeldelsen består i så hurtigt som muligt at informere luftfartsselskabet om skaden og sætte det i stand til at indlede konstateringer af skaden; når luftfartsselskabet har dette kendskab, udgør skadesanmeldelsen således en ren formalitet [udelades]. Luftfartsselskabets situation skal opfattes forskelligt i tilfælde af beskadigelse af bagagen på den ene side og i tilfælde af forsinket udlevering af den på den anden side. Hvis bagagen er udleveret rettidigt, og luftfartsselskabet ikke har kendskab til, at den er beskadiget, lægger det til grund, at det har opfyldt fragtaftalen uden mangler. I tilfælde af beskadigelse har luftfartsselskabet derfor en forståelig interesse i hurtigt at blive informeret om en mangelfuld opfyldelse, da det først da bliver i stand til at sikre de relevante beviser. Hvis der imidlertid allerede foreligger en forsinket udlevering, må det regne med at blive stillet til ansvar for forsinkelsesskader allerede af denne grund. Allerede af denne grund vil det have et ønske om at sikre de relevante beviser. Det forekommer også logisk, at sandsynligheden for beskadigelser er større i tilfælde af forsinket udlevering. Også af denne grund vil det være i luftfartsselskabets interesse at sikre beviser. Kravene til modtageren om gennem en særlig hurtig kontrol af godset og tilsvarende hurtig skadesanmeldelse at gøre det klart for luftfartsselskabet **[org. s. 6]**, at det kan blive udsat for erstatningskrav, er ikke så presserende i tilfælde af en forudgående manglende opfyldelse af luftbefordringsaftalen som i tilfælde af en opfyldelse af luftbefordringsaftalen inden for fristen. Meget taler derfor for, at anmeldelsesfristen på 21 dage i

forsinkelsestilfælde også bør gælde i tilfælde af beskadigelse af bagagen. Efter appeldomstolens opfattelse giver det ikke ubetinget mening at anerkende, at luftfartsselskabet i tilfælde af forsinkelse som i den foreliggende sag først har en interesse i at blive informeret om forsinkelsesskaden inden for 21 dage, men at blive informeret om en beskadigelse af bagagen allerede inden for syv dage. På den anden side taler argumentet om ligebehandling af passagererne for, at anmeldelsesfristen i tilfælde af en forsinkelsesskade opfattes ens for alle passagerer, da der set fra passagerernes synspunkt ikke er nogen grund til, at en passager, der får bagagen udleveret for sent, får en meget længere frist til at anmelde beskadigelsen.

Afsluttende bemærkninger

Den foreliggende sags udfald afhænger af fortolkningen af artikel 31, stk. 2 og 4. Det fremgår af de faktiske omstændigheder, at sagsøgerens anmeldelse blev foretaget efter udløbet af fristen på syv dage, men inden for fristen på 21 dage. Såfremt fristen på syv dage finder anvendelse i den foreliggende sag, medfører dette i henhold til artikel 31, stk. 4, at sagsøgte ikke kan drages til ansvar, og at sagsøgte dermed må frifindes.

[Udelades] [forelæggelsens berettigelse]

[Udelades] [udsættelse af sagen]

Bezirksgericht Schwechat, [udelades]

Schwechat, den 13. februar 2020

[Udelades]

[Udelades]